

SOPULITIEN ELÄINLÄÄKÄRIASEMA

Sopulitie 2 B, 00800 Helsinki

p. (09) 784713

www.sopulitieneläinlääkäriasema.fi

MIKSI KISSA TEKEE TARPEENSA VÄÄRIIN PAIKKOIHIN?

Vääränlainen hiekkalaatikko

Monet kissat suosivat avonaista hiekkalaatikkoa. Laatikot joissa on katto voivat saada kissan tuntemaan olonsa turvattomaksi (ei pakotietä). Lisäksi katollisen laatikon sisään jäävät jätösten hajut voivat olla kissasta epämiellyttäviä.

Osa kissoista haluaa enemmän yksityisyyttä, jolloin katollinen laatikko voi tuntua niistä mieluisammalta.

Hiekkalaatikon on oltava riittävän iso. Hieman korkeammat seinät antavat kissalle tarvittavan suojan.

Vääränlainen hiekka

Kaikki kissat ovat yksilöitä, yhdelle sopii monenlaiset hiekkalaadut kun taas toinen ei voi sietää mitään muuta kuin yhdenlaista hiekkaa. Jos haluat vaihtaa hiekkamerkkiä, totuta kissa uuteen hiekkään vähitellen (vain 1 ruokalusikallinen uutta hiekkaa vanhan hiekan päälle joka päivä).

Hiekkalaatikossa tulisi olla hiekkaa riittävän paksu kerros, jotta kaivaminen ja peittäminen onnistuvat kissalta.

Likainen hiekkalaatikko

Kissat ovat hyvin tarkkoja puhtaudestaan; jätökset on poistettava hiekkalaatikosta päivittäin, mielellään mahdollisimman nopeasti.

Hiekkalaatikko on väärin sijoitettu

Laatikko tulee sijoittaa mahdollisimman kauas kissan ruokailu- ja nukkumapaikoista. Laatikkoa ei kannata sijoittaa meluisaan tai vilkkaaseen paikkaan (esim. pesukoneen lähelle) mutta sitä ei kuitenkaan kannata pitää täysin eristettynäkään. Kissalla tulisi olla hyvä näköyhteys ovelle laatikolta.

Ongelmia saattaa ilmetä, jos kissa tuntee olonsa uhatuksi tarpeilla käydessään (esim. toiset kissat, koirat, lapset..).

Hiekkalaatikoita on liian vähän

Jokaisella kissalla pitäisi olla oma hiekkalaatikko. Kaikki kissat eivät välttämättä suostu jakamaan hiekkalaatikkoa toisten kissojen kanssa. Ihanteellisinta olisi, jos hiekkalaatikoita on enemmän kuin kissoja.

Virtsatahroja ei ole puhdistettu kunnolla

Virtsan haju saa kissan merkkamaan aina uudestaan saman kohdan. Ammoniakkia sisältävät pesuaineet saattavat yllyttää kissaa merkkamaan puhdistetulle alueelle. Varminta on käyttää virtsaa hajottavaa pesuainetta (esim. Urine Off-spray). Pelkkä virtsatahnan hajustaminen ei riitä.

Tulehdukset / sairaudet

Kissalla voi olla esim. virtsatietulehdus tai virtsakiviä, jolloin se yhdistää virtsatessa ilmenevän kivun hiekkalaatikolla käymiseen. Tällöin se yrittää virtsata muualle, useimmiten pehmeään paikkaan (matolle, peitolle..), ehkäistäkseen kivun tuntemusta.

Vanha kissa

Ikääntyvällä kissalla saattaa esiintyä erilaisia nivelvaivoja, kuten nivelrikkoa, jolloin hiekkalaatikon hyppääminen voi sattua. Tässä tapauksessa kaikki hiekkalaatikon reunat eivät saisi olla korkeita, vaan laatikon tulisi olla helppo ja matala sisäänkäynti.

Nivelvaivainen kissa saattaa tuntea kipua myös virtsaamis- ja ulostamis-asennossa. Tilannetta voi helpottaa erilaisilla ravintolisillä (esim. Arthroflex, Cosequin) tai niveliä tukevalla ruualla (esim. Royal Canin Mobility, Hill's j/d). Tarvittaessa eläinlääkäri voi määrätä kissalle kipulääkettä.

Kissa on leikkaamaton

Virtsalla merkkailu on täysin normaalia kissan käytöstä ja etenkin kalleilla tämä käyttäytyminen korostuu. Kissat vaihtavat paljon tietoa virtsamerkkien avulla (esim. sukukypsyys). Myös ulosteilla merkkailu on mahdollista. Kissan leikkaaminen useimmiten lopettaa merkkailukäytöksen.

Taloudessa on useita kissoja

Jos kotona on useampia kissoja, merkkailukäytös saattaa korostua kissan puolustaessa omaa reviiriään.

Kaikilla kissoilla tulisi olla oma rauhallinen nukkumapaikka asunnossa. Varsinkin pienessä asunnossa kaikki neliöt täytyy käyttää hyödyksi; kiipeilypuita ja piilopaikkoja voi laittaa jopa katonrajaan saakka missä ne eivät ole tiellä. Kun piilopaikkoja on riittävästi, on myös reviirien muodostaminen helpompaa kissoille.

Kissat ovat hyvin herkkiä muutoksille, joten huonekalujen siirteleminen saattaa pahasti sekoittaa niiden reviirit. Jos kissat ovat kehittäneet toimivan systeemin, älä turhaan sekoita sitä!

Uusi tulokas

Jos perheeseen hankitaan uusi kissa, täytyy esittelyt tehdä asianmukaisesti uuden tulokkaan ja perheen aiemman kissan välillä. Esittelyn huolellinen valmistelu on paljon helpompaa kuin kissojen epäsovun korjaaminen jälkikäteen.

Kissoja EI pitäisi päästää samaan tilaan heti samana päivänä, vaan tulokkaalle sisustetaan oma pieni huone, missä se saa kaikessa rauhassa totutella uuteen kotiinsa. Omassa rauhassa kissa tutustuu helpommin muiden kissojen hajuihin jolloin reviirien muodostaminen helpottuu.

Tutustuttaminen kannattaa aloittaa hajujen vaihdolla: silitä perheen aiempaa kissaa kankaalla (esim. sukalla), minkä jälkeen silitä uutta kissaa samalla kankaalla. Hajujen vaihto pitäisi tehdä ainakin 2 päivää ennen kuin kissat päästetään tutustumaan toisiinsa. Näin uudessa kissassa on perheen aiemman kissan tuttu haju.

Kissojen tutustumistilannetta voidaan helpottaa myös naamaferomonin avulla, jolloin merkkailun tarve vähenee. Feliway-haihduttimen voi asentaa kotiin n. 2 viikkoa ennen uuden kissan tuloa, jolloin tyyntävä feromoni on levinnyt kaikkialle huoneilmaan.

Felifriend-suihketta kannattaa käyttää kissojen välisessä tutustumistilanteessa. Ennen kuin päästät kissat yhteen, laita suihketta omiin käsiisi ja anna alkoholin haihtua, minkä jälkeen silitä feromoni uuden kissan turkkiin. Tee sama käsittely perheen aiemmalle kissalle.

Stressi

Kissan stressiperäistä ongelmakäyttäytymistä voidaan pyrkiä ehkäisemään Feliway-haihduttimella ja Royal Canin Calm -ruoalla, mikäli stressiä aiheuttava tilanne on tiedossa jo ennalta (esim. muutto).